■ Занятасць

ПАТРАБУЮЦЦА ПРАЦАВІТЫЯ, АДКАЗНЫЯ І КВАЛІФІКАВАНЫЯ

Якіх спецыялістаў шукалі на сталічным кірмашы вакансій?

Фота Надзеі БУЖАН.

Учора мінчане выстройваліся ў чаргу па работу. У прамым сэнсе — у Палацы культуры чыгуначнікаў, дзе праходзіў гарадскі кірмаш вакансій, было не павярнуцца. Магчымасці працаўладкавання прапаноўвалі больш за 90 прадпрыемстваў. Дзе патрэбны рабочыя рукі, даведалася і «Звязда».

Прадаўцы нарасхват

Традыцыйна вакансіі ёсць у сферы гандлю. Сетка крамаў у Фрунзенскім раёне набірае кухараў (заробак — 300—350 рублёў) і эканамістаў (прапануюць 400 рублёў).

— Я маркетолагам, менеджарам працавала. Агульны стаж — каля чатырох гадоў. Эканамістам возьмеце? — цікавіцца маладая жанчына.

— А вы цэнаўтварэнне ведаеце? Са справаздачамі па затратах, прыбытках працавалі? Не? Тады не падыходзіце, — катэгарычныя ў кадравым аддзеле.

Іншая гандлёвая сетка прымае кандыдатаў у кадравы рэзерв. «Пакуль свабодных месцаў няма. Але кампанія вялікая, вакансіі перыядычна вызваляюцца, — тлумачыць прадстаўніца арганізацыі. — У нас добрыя заробкі. Прадавец атрымлівае ад 620 рублёў «чыстымі», у залежнасці ад разраду».

А вось яшчэ адзін буйны ігрок сеткавага гандлю гатовы браць прадаўцоў і касіраў ужо зараз. Можна без вопыту. «Заработная плата залежыць ад таго, у якой краме працуеш. Чым большая гандлёвая плошча, тым вышэйшы заробак. Касір атрымлівае ў асноўным 500 рублёў. Гэта без прэміі», — запэўніваюць у арганізацыі.

Ледзь не самая вялікая чарга саіскальнікаў сабралася каля стэнда кампаніі, якая гандлюе будматэрыяламі. Там у новы гандлёва-лагістычны комплекс са складам, што ў пасёлку Прывольны (15 кіламетраў ад сталіцы, дастаўка службовым транспартам ад метро), запрашаюць кладаўшчыкоў, грузчыкаў, рабочых па комплексным абслугоўванні будынкаў. Усяго каля 20 вакансій з заробкамі ў 500—550 рублёў.

Галоўнае для вартаўніка — здароўе

Сярод наведвальнікаў кірмашу шмат выпускнікоў.

— Маладыя спецыялісты вам не патрабуюцца? — цікавіцца ў «Мінскводаканала» юнак.

Аляксей разам з аднагрупніцай заканчвае БНТУ, спецыяльнасць — «гідратэхнічныя збудаванні». Кажа, што на факультэт прыйшло мала заявак ад прадпрыемстваў. Ёсць, вядома, прапановы з Любані, Віцебска, але ж хочацца затрымацца ў сталіцы...

Афіцыянтаў, кухонных рабочых, агентаў па забеспячэнні шукае пяцізоркавы гатэль, краўцоў — сетка майстэрняў па рамонце абутку, кіроўцаў катэгорыі «D» ці «D, E» — аўтобусны парк. Некваліфікаваную працу гатовы прапанаваць Ленінскі аддзел Дэпартамента аховы МУС: ёсць вакансіі вартаўнікоў, ахоўнікаў, кантралёраў на КПП. Месца работы — паліклінікі, адміністрацыя. Галоўнае — добры стан здароўя і ўзрост да 60 гадоў.

Стаць міліцыянерам ці кінолагам запрашае Мінскае абласное ўпраўленне Дэпартамента аховы МУС. З пажаданняў да кандыдата — сярэдняя спецыяльная ці вышэйшая адукацыя (неабавязкова профільная, педагагічная і тэхнічная таксама падыдуць), служба ў арміі. Прымаюцца хлопцы да 27 гадоў. «Дзяўчат ужо набралі», — смяюцца ва ўпраўленні.

Шмат саіскальнікаў цікавіліся вакансіямі ў прамысловасці. Праўда, заняць гэтыя месцы не проста. На Мінскім заводзе колавых цягачоў, дзе неабходны фрэзероўшчыкі, шліфоўшчыкі, токары, травільшчыкі (усюды — 5-ы разрад), адзначаюць, што кандыдаты рэдка адпавядаюць умовам. «У нас вельмі вузкая накіраванасць. Патрэбны спецыяльныя веды».

У холдынгу «АМКАДОР» чакаюць працалюбівых і дысцыплінаваных. Умовы добрыя: сярэдні заробак у кампаніі — 900 рублёў, а цякучка кадраў за мінулы год склала ўсяго пяць працэнтаў. Інжынеры-канструктары і інжынеры-тэхнолагі могуць уладкавацца на «Будмаш». Патрабаванне — 1—2-і разрад, заработная плата — 600 рублёў.

Чарга ў санітаркі

Каля стэндаў арганізацый аховы здароўя нешматлюдна. Яно і зразумела: у медыкі без адукацыі не пойдзеш. Цікавімся, што ва ўрачоў з заробкамі. У 34-й цэнтральнай раённай клінічнай паліклініцы Савецкага раёна тэрапеўтам-участковым, акушэрам-гінеколам, неўролагам гатовы плаціць 500—600 рублёў. Рэнтгеналабарантам абяцаюць каля 400 рублёў, медсёстрам — 500.

Сярод тых, хто запісаўся падчас кірмашу на работу ва ўстановы аховы здароўя Кастрычніцкага раёна, у асноўным санітаркі і санітаркі-буфетчыцы. На заробак у 300 рублёў згодныя ісці пенсіянеркі.

— Я дома пасядзела паўгода, больш не магу! — дзеліцца адна з пажылых жанчын. — Раней у гандлі працавала. А цяпер хоць куды гатова ісці — санітаркай, на дзяжурствы. Сумна без справы.

Упраўленне адукацыі, спорту і турызму адміністрацыі Кастрычніцкага раёна шукае ў асноўным выхавацеляў у дзіцячыя садкі. «Заробак — 300—400 рублёў. Гэта калі толькі пасля ўніверсітэта чалавек прыходзіць. А калі спецыяліст са стажам, катэгорыяй, то будзе атрымліваць рублёў 500». Некалькі вакансій рабочых, якія таксама прапаноўвала ўпраўленне, разабралі ўжо праз гадзіну адкрыцця кірмашу. Запісваліся і кандыдаты ў вартаўнікі — праўда, месцаў для іх няма.

На беспрацоўнага — 1,5 вакансіі

Цяпер у сталіцы налічваецца каля дзевяці тысяч вакансій. Амаль палова (46%) — для рабочых. Па інфармацыі камітэта па працы, занятасці і сацыяльнай абароне Мінгарвыканкама, асноўны попыт фарміруюць арганізацыі будаўніцтва (23%), аховы здароўя і прадастаўлення сацыяльных паслуг (20%), гандлю (9,6%), прамысловасці (9%), адукацыі (7,5%).

У сярэднім на аднаго беспрацоўнага прыпадае 1,5 вакансіі (год таму — 0,8). Але па-ранейшаму захоўваецца дысбаланс попыту і прапановы. Наймальнікам больш за ўсё неабходны рабочыя прафесіі: прадаўцы, кухары, муляры, мантажнікі, арматуршчыкі, цесляры-бетоншчыкі, швачкі. Са спецыялістаў самыя запатрабаваныя — медсёстры, урачы, фельчары, выхавацелі, праграмісты. А вось сярод саіскальнікаў канкурэнцыя назіраецца на вакансіі прыбіральшчыкаў, грузчыкаў, падсобных рабочых, вартаўнікоў і дворнікаў.

Наталля ЛУБНЕЎСКАЯ.
lubneuskaya@zviazda.by

■

НЕ АДЫХОДЗЯЧЫ АД КАСЫ...

(Заканчэнне. Пачатак на 1-й стар.)

Непадалёк прымасцілася знаёмая шматлікім мясцовым жыхарам бабуля, якая ў любую пару года прапануе адзін і той жа тавар — набор пакетаў. Цяжка ўявіць сітуацыю, калі камусьці ў пераходзе метро ён можа тэрмінова спатрэбіцца, хутчэй, купляюць іх у яе з-за расчуленасці, якую выклікае яе незвычайна безабаронны і кранальны знешні выгляд. Я, вядома ж, раблю гэтую зусім непатрэбную мне пакупку і спрабую разгаварыць сціплую прадаўшчыцу. «Вам не цяжка так працаваць?» — «Не, усё добра, дзетачка». На ўсе далейшыя распыты пажылая жанчына выдае толькі гэтую фразу. І самае дзіўнае, што ў яе словах чуецца ўпэўненасць. Хіба, а як інакш вытрымліваць гэта штодзённае «дзяжурства»?

«Купіце кветкі каханай!»

На лесвіцы размясціўся філіял кветкавага рынку. Калі яшчэ год таму тут прадавалі толькі ўласнаручна сабраныя і складзеныя ў стракатыя букеты лясныя або садовыя кветкі, то цяпер бессаромна гандлююць «шыкоўнымі» ў параўнанні з імі парніковымі ружамі. На гэтым участку «паляванне» аб'яўляюць на адзінокіх маладых хлопцаў ці тых, хто ўжо знаходзіцца ў пары, што нярэдка, калі яны робяць выгляд, нібыта не чуюць заклікаў «купіць каханай кветкі», прымушае іх густа чырванець.

«Вясна. Напэўна, шмат закаханых?» — прыглядаючыся да рознакаляровых букецікаў, пытаюся я ў бойкай жанчыны з яркай, пад колер кветак, памадай. «А то. Ёсць тыя, у каго вочы проста свецяцца, яны самі падбягаюць. А іншых і падштурхнуць, паклікаць трэба». — «Няўжо вам тут зручна стаяць?» — «Ды з кветкамі толькі тут і можна! Цяпер не тыя часы, каб мужчыны без нагоды адпраўляліся ў салон. А так яны з работы дадому едуць, думаюць, эх, мяне там супчык гарачы чакае... А тут мы, з кветкамі, і ў іх адразу думка: трэба ж і жонку парадаваць. І самае галоўнае — гэта нядорага. Я ж добрую справу раблю!» Трохі паразважаўшы аб сучасным тыпе рамантычных учынкаў, нарэшце выходжу «на свет»... Здаецца, асартымент нават самых вялікіх супермаркетаў «адпачывае» ў параўнанні з імправізаваным рынкам. Арганічная, як цяпер модна казаць, прадукцыя з уласных агародаў — пакуль толькі зеляніна і зрэдку радыска, астатняе — у закатках, «заморскія» прысмакі, напрыклад, паспелыя ўжо да пачатку красавіка гіганцкія трускалкі, быццам бы, наўпрост з Грэцыі, нямецкі шакалад, нераспрададзеныя да Вялікадня шакаладныя яйкі, цяпер — нібы на зніжках, танная сінтэтычная вопратка, а побач — цёплыя вязаныя шкарпэткі і нават дзіцячыя кніжкі. Перад Радаўніцай «у топе» штучныя кветкі.

«Гэта, як гаворыцца, не для прэсы»

Для няўзброенага вока можа быць непрыкметна, але прастора арганізавана па складанай лагістычнай сістэме. Прадаўцы з найбольшай разнастайнасцю тавараў, асабліва ядомых, якія не пакідаеш у сумкі за пару секундаў, размяшчаюцца ў аддаленні ад выхаду з метро. Гандляры штучнымі кветкамі хаваюцца за прыпынкам, а самыя «смелыя» з іх — нават займаюць запаветную лавачку. Каля выхаду з падземкі гуртуюцца бабулі. У перыяд найбольшай небяспекі — калі правяраць «рынак» прыходзяць супрацоўнікі міліцыі — уся гэтая разрозненая група людзей дзейнічае як адзіны арганізм.

Дастаткова аднаго слова «ідзе», каб прадаўцы, хутчэй, чым пажарныя апранаюць свой касцюм, сабралі тавары і паспрабавалі растварыцца ў натоўпе. Частка хаваецца ў свае машыны, прыпаркаваныя непадалёк, частка «ператвараецца» ў пасажыраў з вялікімі сумкамі, якія з нецярпеннем чакаюць свайго транспарту, а частка проста адыходзіць на некалькі сотняў метраў. Бабулі ў гэтым выпадку выконваюць функцыю «загараджальнага кардона»: нягледзячы на тое, што ўвесь падобны гандаль з'яўляецца незаконным, да іх з-за ўзросту менш за ўсё прэтэнзій.

Дарэчы, інфармацыя пра тое, што на стыхійных рынках зарабляюць сабе капейчыну выключна пажылыя людзі, далёкая ад рэчаіснасці. Шмат тут і «закаранелых» прадаўцоў, якія вылучаюцца асаблівымі звычкамі, для многіх з іх — гэта галоўная і, здаецца, нядрэнная крыніца заробку.

— Ды мне калі б нават золатам абабіты прылавак за бясплатна прапанавалі, але ў іншым месцы, я нікуды б не сышоў. Тут за тры гадзіны, калі людзі з работы вяртаюцца, я магу зарабіць ледзь не столькі ж, колькі на ўсякіх мясцовых рынках за тыдзень. Гэта, як гаворыцца, не для прэсы, але як гандлюю я зараз, так і буду працягваць, пакуль гэта будзе выгадна, колькі б мяне ні ганялі. Жыць неяк жа трэба», — нервуецца неверагодна худы мужчына з ужо загарэлым на сонцы тварам. Ён зрабіў стаўку на самы хадавы тавар — агуркі, памідоры, перац.

«Зарабляю ўнукам на пернікі»

Зразумець, што прымушае стаяць тут працаздольных людзей, якія купляюць прадукты на буйных рынках або оптам прывозяць з суседніх краін, лёгка: навошта плаціць падаткі, калі я і так «дастаткова хітры»? Але ж пенсіянеры могуць бясплатна гандляваць на рынках сталіцы. З такім пытаннем і звяртаюся да адной з найбольш мілых бабуль, якая зарабляе выключна зелянінай.

— Тут шмат маіх сяброўак, у нас дачы ў адным раёне. Гэта табе не цэнтр, значна бліжэй з дачы ехаць. А на Камароўцы, калі за месца плаціць не трэба, то за экспертызу кожны дзень — выкладай кругленькую суму. Мне тоны трэба прадаваць, каб столькі зарабіць. А я ж паціху — унукам на пернікі, ды з дзяўчатамі пагаварыць люблю.

Нягледзячы на ўсю «зручнасць» падобных гандлёвых утварэнняў, для гарадскіх уладаў — гэта па-сапраўднаму балючае пытанне. Даволі буйны «рынак» каля станцыі метро «Каменная Горка» планавалі перанесці ўглыб спальных раёнаў, аднак ні адна з разгледжаных пляцовак не падышла па тэхнічным рэгламенце, ды і прадаўцоў такое выйсце не задавальняла. Многія нават на пару метраў ад дарогі адысці не хочуць — «пакупніка трэба браць гарачанькім». З абсталяваннем гандлёвых радоў тут жа, каля метро, таксама ўзнікаюць пытанні. Адміністрацыя Фрунзенскага раёна выхад з сітуацыі пакуль не знайшла, але над рашэннем праблемы працуе.

А тым часам пакуль я спрабую завязаць размову з рознымі тыпамі прадаўцоў, жыхары навакольных мікрараёнаў, перыядычна гучна абмяркоўваючы нязручнасць расстаўленых на дарозе скрынь, маўляў, «не прайсці», працягваюць карыстацца паслугамі гэтага «сэрвісу». Попыт нараджае прапанову. Ці наадварот? Зрэшты, якая розніца?

Дар'я КАСКО. *kasko@zviazda.by*

Фота Надзеі БУЖАН.